

الحمد لله رب العالمين

(تفسیر سوره صف)

احمد.
موعودانجیل

آیت الله جعفر سبحانی، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۴ ص، رقعي (شمیز) ویرایش
و چاپ دوم، ۱۳۷۹ / ۲۰۰۰ نسخه.

کتاب حاضر اثر اندیشمند معاصر حضرت آیت الله جعفر سبحانی است. این کتاب یکی از مجموعه آثار تفسیری ایشان است، که به تفسیر تک تک سوره‌های قرآن پرداخته است.

از آنجا که کتب آسمانی دیگر از دست تحریف مصون نمانده و کتب موجود، بیانگر تورات و انجلیل واقعی نیستند تا آنجا که برخی از مسیحیانی که اعتقاد چندانی به دین ندارند، اصل وجود مسیح و مریم را جزو افسانه‌ها پنداشته‌اند. این کتاب با تفسیر سوره صف، به تبیین واقعیت‌هایی از انجلیل اشاره دارد. برخی از فصول کتاب عبارت است از: تمام ذرات جهان خدا را تسبیح می‌گویند؛ گفتار بدون کردار؛ مسیح از آمدن پامبری به نام احمد بشارت می‌دهد؛ پرسش‌هایی در مورد فارقیط و پاسخ آنها و چهره حواریون در انجلیل و قرآن.

پیش

مال هشتم
شماره ۲۹

۱۷۲

تفسیر راهنمای

(ج ۱۰، ۱۱ و ۱۲)

نوی
و
دی
لی

اکبر هاشمی رفسنجانی و جمعی از محققان مرکز فرهنگ و معارف قرآن، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۸۵۳ ص، ۷۵۲ ص، ۵۷۱ ص، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۳۷۹ / ۳۰۰۰ نسخه.

تفسیر و تبیین آیات قرآن کریم و ارائه مفاهیم و موضوعات جدید از قرآن برای هرنسیل و عصری، امری ضروری است. عالمان و قرآن پژوهان بایسته است که به این مهم پردازند و با تبیین روزآمد مفاهیم قرآنی، به احیای این کتاب الهی مدد رسانند.

ارائه تفاسیر گوناگون از قرآن و بازگشودن گره‌های علمی این کتاب عظیم، کاری است ارزشمند و ضروری، که باعث می‌شود شاعع معارف قرآن کریم هر روز پر فروغ تر گردد و همچون خود قرآن با طراوت و تازه باشد.

اینک سه جلد دیگر از «تفسیر راهنمای»، که به سوره‌های مبارکه اسراء تا فرقان اختصاص یافته به علاقه‌مندان معارف قرآن عرضه شده است.

این تفسیر برای علاقه‌مندان به برداشت‌های جدید و طبقه‌بندی شده و نیز مفاهیم روز بسیار کارساز است.

تفسیر سوره حجراط

آیت الله سید رضا صدر، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۳۹۱ ص، وزیری (شمیر) ویرایش و چاپ دوم، ۱۳۷۹ / ۲۰۰۰ نسخه.

نگاه به قرآن و تفسیر آیات و سوره‌های مبارک آن از زاویه‌های مختلف، از دیرباز مورد توجه عالمان بزرگ بوده است. آیت الله سید رضا صدر از مراجع بزرگ و قرآن شناسان ارجمندی است که در زمان حیات پربار و علمی خود توجه خاصی به معارف قرآن داشته است و تألیفات گران‌سینگی در این زمینه عرضه کرده است.

سال هشتم
شماره ۲۹

۱۷۳

کتاب حاضر که تفسیری نو و اخلاقی از سوره حجرات است، به اهتمام جناب آفای سید باقر خسروشاهی تهیه و تنظیم شده است. در پیش گفتار مفصل این کتاب، (حدود ۴۰ ص)، درباره این عالم بزرگ و زندگانی علمی و تأثیفات ایشان سخن گفته شده؛ و در پی آن مجموعه مقالات «تمهید قرآن شناسی» آمده است (صص ۴۱ - ۱۳۶) و تفسیر سوره حجرات در خاتمه از ص ۱۳۷ تا ۳۹۱ آورده شده است.

روشن شناسی تفسیر قرآن

علی اکبر بابایی، غلامعلی عزیزی کیا، مجتبی روحانی راد، تهران: سمت و قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۴۲۰ ص، وزیری (شمیز)، چاپ اول، ۱۳۷۹ / ۳۰۰۰ نسخه.

کتاب حاضر، کار مشترک سازمان مطالعه و تدوین کتب انسانی دانشگاهها (سمت) و پژوهشکده حوزه و دانشگاه است که به عنوان کتاب درسی تدوین یافته است.

این کتاب برای دانشجویان رشته الهیات گرایش «علوم قرآنی و حدیث»، در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تدوین شده است. (مقدمه کتاب)

فصل های اصلی کتاب عبارتند از: ۱. کلیات، ۲. قواعد تفسیر، ۳. منابع تفسیر، ۴. علوم مورد نیاز مفسران و ۵. شرایط مفسر. در خاتمه فهرستی از آیات، روایات، اسمای، قبایل و فرق، مکانها و منابع و مأخذ آمده است.

بی شک این قبیل پژوهش ها، که با همکاری حوزویان انجام می پذیرد بر اتقان کار کتب درسی دانشگاهها خواهد ازрод.

تفسیر نگارشی علوم قرآنی

محمد علی مهدوی راد، تهران: مؤسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران، ۳۰۸ ص، رقعي (شمیز)، چاپ اول، ۱۳۷۹ / ۳۰۰۰ نسخه.

مجموعه آنچه در آستان قرآن نگارش یافته است به سنده های آغازین نزول قرآن برمی گردد و هرگز این

تلاش های خاموش نشده است و بیشترین و ارجمندترین تحقیقات به پیشگاه این کتاب بزرگ الهی تقدیم شده است.

استاد مهدوی راد، که سالها درباره سیر نگارش های علوم قرآنی، تحقیق و پژوهش و تدریس کرده و بخشی از آنها را به خواهش بینات، طی مقالاتی در این مجله به چاپ رسانده است، اینک مجموعه کامل آن را به صورت کتاب حاضر، تکمیل و به دست چاپ سپرده است.

در مقدمه آورده اند: شتابزدگی در نشر این کتاب، شاید اغلاطی در نام ها و نارسانی هایی را باعث شده باشد که در چاپ ها و یا ویرایش های بعدی به سامان خواهد رسید.

قرآن و معارف عقلی

(تفسیر سوره حیدر)

آیت اللہ جعفر سبزواری، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۹۲ ص، رقعي (شمیز) ویرایش و چاپ دوم، ۱۳۷۹ / ۲۰۰۰ نسخه.

معارف عقلی قرآن، رشته بحث هایی است که مربوط به ایدئولوژی مذهبی و زیربنای مسائل دینی باشد، مانند بحث از دلایل وجود و صفات ذات و افعال بی مثال او. (مقدمه کتاب، ص ۹) از آنجا که قرآن پژوهان معتقدند هر سوره، هدف مشخصی دارد، این سوره نیز در پی بیان یک سلسله معارف عقلی و مسائل مربوط به ماورای طبیعت است، لذا استاد جعفر سبزواری، نام کتاب حاضر را که به تفسیر سوره حیدر پرداخته است، قرآن و معارف عقلی نهاده اند.

این کتاب در یک مقدمه نسبتاً طولانی و هفده عنوان کلی سامانی یافته است. لازم به یاد آوری که چنانچه در مقدمه آمده است این کتاب قبل از بخش تفسیر مجله «درسه‌های از مکتب اسلام» منتشر شده و اینک با ویرایش جدید و کامل عرضه شده است.

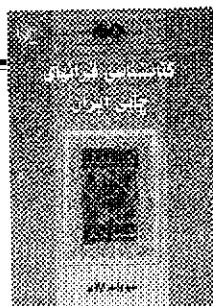
قرآن پژوهان شفاذان

سید محمدعلی ایازی، تهران: مؤسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران، ۱۲۶ ص، جیبی بزرگ (شمیز)، چاپ اول ۱۳۸۰.

معرفی عالمان و قرآن پژوهان و مفسران بزرگ و کوچک قرآن کریم، از دیرباز مورد توجه صاحبان تراجم و زبانی بوده است. لکن همتی که آنها را به صورت مجموعه و یاد محدوده‌ای خاص از نظر مکانی یا زمانی معرفی کنند انجام نگرفته است.

تلashی که اینک تحت عنوان «آشنایی با قرآن پژوهان ایران»، با معرفی قرآن پژوهان همدان آغاز شده است بسیار ارزشمند است و امیدآفرین.

با توجه به اینکه کتاب حاضر اولین گام از این مجموعه است جای سپاس و تشکر دارد، لکن نباید عمق و صلابت کار، فدای سرعت و عجله، به ویژه در کارهای علمی گردد. امید آنکه که این مجموعه ادامه یابد و در نگارش آن دقت‌های بایسته انجام گیرد.

کتاب‌شناسی قرآن‌های چاپی ایران

سید یاسر ایازی، تهران: دیرخانه نمایشگاه قرآن کریم، ۱۵۲ ص، رقعی (شمیز)، چاپ اول، ۱۳۷۹ / ۱۵۰۰ نسخه.

اهتمام و توجه مسلمانان به قرآن کریم در تمامی زمینه‌ها مشهود و مشهور است. یکی از نمودهای توجه به قرآن، چاپ و نشر و تنوع در آن است تا جایی که بیشترین کتابات‌ها و نگارشها درباره قرآن کریم بوده و هست تا آنچه که در عصر حاضر در برخی کشورهای اسلامی تیرازهای ملیونی یافته است. کتاب حاضر با ارائه فهرستی از اطلاعات موجود، به ترتیب تاریخ چاپ قرآن‌ها، به معرفی آنها پرداخته است. در این معرفی به خصوصیات کلی چاپ، از قبیل: ناشر، محل نشر، قطع کتاب، جلد، کیفیت چاپ، کاغذ، خط و خطاط، تعداد صفحات و سایر اطلاعات لازم اشاره شده و چنانکه در مقدمه آمده: سعی برآن بوده که تنها چاپ اول قرآنها معرفی شود مگر اینکه تفاوتی در چاپ داشته باشد. افزون براین، تعدادی از خطاط‌های برجسته قرآن نیز در این مجموعه معرفی شده‌اند.

کتابنامه بزرگ قرآن کریم

(جلد ۱۱ و ۱۲) بازیافته حروف (اتا ذ) و (را - رس)

معرفی و اجمالی

گردآوری و نگارش: شیخ محمد حسن بکایی، تهران: مرکز فرهنگی نشر قبله، جلد ۱۱، ۱۰۶ ص، جلد ۱۲، ۳۴۶ ص، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۳۷۹ / ۲۰۰۰ نسخه.
دو کتاب حاضر، یازدهمین و دوازدهمین جلد از مجموعه عظیم و گرانسنج کتابشناسی نگاشته های قرآنی است. جلد یازدهم، باز یافته حروف «أ» تا «ذ» است و جلد دوازدهم به (را - رس) اختصاص دارد.

این کتاب به همت جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمد حسن بکایی سامان یافته است و در برآوردن نیاز محققان و قرآن پژوهان، جهت آگاهی از پژوهش های قرآنی بسیار مفید خواهد بود.

از آنجا که این مجموعه، نشانگر عظمت کتاب الهی و نیز گامی در راستای شناخت تلاش عالمان و علاقه مندان به قرآن در طول سده هاست، بایسته است که با دقیقی افزون، تقدیم خادمان قرآن گردد.

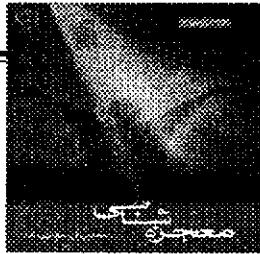
محمد ﷺ فی القرآن

آیت الله سید رضا صدر، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۲۶۴ ص، وزیری (شمیز)، ویرایش و چاپ دوم، ۱۳۷۸ / ۲۰۰۰ نسخه.

بی شک یکی از راه های شناخت پیامبر ﷺ، مراجعه به قرآن کریم، به ویژه آیاتی است که در خصوص حضرتش نازل شده است. از آنجا که قرآن پیامبر را سوہ حسنی معرفی می کند می توان با شناخت حضرتش از آیات قرآن، بهترین نمونه رفتاری و عملی برای مسلمانان معرفی کرد.

کتاب حاضر، که تألیف عالم بزرگوار حضرت آیت الله سید رضا صدر، می باشد تحت عنوان «محمد فی القرآن»، به این مهم پرداخته و با کنکاش در آیات الهی، به خصوصیات زندگانی پیامبر گرامی اسلام اشاره کرده و آن را به بحث و بررسی نشسته است.

برخی عناوین کتاب عبارتند از: من بشائر نبوته، منع الهیة، خلق عظیم، زهد لا مثيل له، عبادة رائعة، عصمة حصينة، أهل بيت الوحي، رسالة عالمية، المنذر، المبشر، المبلغ و...

مجزه شناختی

محمد باقر سعیدی روشن، تهران: مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۲۳۸ ص، وزیری (شمیز)، چاپ اول، ۱۳۷۹ / ۳۰۰۰ نسخه.

یکی از مهم‌ترین دلایل اثبات نبوت پیامبران الهی، معجزاتی است که به تناسب زمان ظهور آنان، ارائه می‌شد. چنانکه قرآن به عنوان بزرگ‌ترین معجزه پیامبر اسلام در زمان خود حضرت و بعد از آن، مطرح بوده و هست.

شناخت معجزه و خصوصیات مربوط به آن راهی به سوی شناخت انبیای الهی است، کتاب حاضر که توسط فاضل ارجمند جناب حجت‌الاسلام محمد باقر سعیدی روشن نگارش یافته، به این مهم پرداخته است.

این کتاب در یک مقدمه و شش فصل سامان یافته است. فصول کتاب عبارتند از: فصل نخست: چیستی اعجاز؛ فصل دوم: هستی اعجاز؛ فصل سوم: چراًی اعجاز؛ فصل چهارم: چگونگی معجزات؛ فصل پنجم: آفاق و کرانه‌های اعجاز قرآن و فصل ششم: اندیشه اعجاز. در پایان نیز کتابنامه آمده است.

وازگان پژوهشی قرآنی

تحقيقی در وجود و نظایر قرآن کریم

دکتر محمود سرمدی، قم: الهادی، ۴۲۴ ص، وزیری (گالینگور)، چاپ اول، ۱۳۸۰ / ۳۰۰۰ نسخه.

در علم وجود و نظایر، الفاظی که دارای معانی گوناگون یا معانی‌ای که دارای الفاظ یکسان و مشترک باشند از حیث آنکه یک لفظ در معانی مختلف، کاربرد و بسامد داشته باشد، مورد بررسی و مدافعت قرار می‌گیرد. (مقدمه کتاب، ص ۱۷)

با وجود اینکه از دیرباز این علم مورد توجه بوده و عالمان بزرگواری به آن پرداخته‌اند و نیز فرهنگنامه‌های متعددی در زمینه لغات قرآن نگارش یافته لکن در زبان فارسی تنها یک اثر به نام «وجوده قرآن» از تلفیقی، به کوشش و تصحیح دکتر مهدی محقق بارها به چاپ رسیده است. (برگرفته از مقدمه کتاب) جناب آقای دکتر سرمدی از محققان سختکوش، با توجه به کتب منتشر شده در این زمینه و نواقص آنها، به تأییف این اثر دست یاریزده‌اند.

محقق اندیشمند جناب آقای بهاء الدین خرمشاهی در مقدمه کتاب، برخی از امتیازات آن را این گونه برشموده‌اند: ۱. روشنمند و سنجیده؛ ۲. ساختار اثر، روشن، شیوا، ساده و آسان‌یاب. ۳. استقصاء و سختکوشی.